

UDC 82.3

Olga Markelova

RECEPTIONEN AF DEN OLDISLANDSKE LITTERATURARV I DEN ISLANDSKE DIGTNING I AFSLUTNINGEN AF DET 20. ÅRHUNDREDE: DIGTE AF SIGURÐUR PÁLSSON

For citation: Markelova O. Receptionen af den oldislandske litteraturarv i den islandske digtning i afslutningen af det 20. århundrede: digte af Sigurður Pálsson. *Scandinavian Philology*, 2020, vol. 18, issue 1, pp. 131–141.
<https://doi.org/10.21638/11701/spbu21.2020.109>

Artiklen drejer sig om et tilfælde receptionen af den oldislandske litteratur i den islandske digtning fra århundredeskiftet 20.-21. årh., nemlig en digtcyklus “Ljóð námu menn” (1988) efter Sigurður Pálsson. Eftersom receptionen af de oldislandske kultur og litteratur på Island i 20.-21. årh. er meget tekstcenteret (det er især Forfatterens skikkelse, der er vigtig for den), drejer de fleste digtes indhold i cyklen sig om skabelsen af nogle islændingesagaer, som de islandske læsere er fortrolige med. I digterens fortolkning ligner sagaskribenterne moderne romanforfattere, men også kulturhelte fra myter. Det er enten sagaforfatterne selv, eller sagaskrivningsprocessen, der bliver mytologiseret på forskellig måde, får nogle universelle tidløse træk; henvisingerne til de konkrete sagaers indhold bliver dog minimiseret. I cyklens afslutningsdigt er det Islands landnam, der bliver mytologiseret, nøglebegivenheden for hele den islandske kultur, og den viser sig også at være uadskillelig fra digtning og skabning. I løbet af perioden, der bliver betragtet i artiklen, udgør temaerne, forbundet med den oldislandske litteratur, vigtige topoi i den islandske nationale kultur. Det vil sige, at de digtere, der vælger dem som emne for deres digte, må komme i berøring med deres høje status i den nationale kultur. Hos Sigurður Pálsson er skildringen af den oldislandske kulturs nøglebegivenheder meget subjektiv, dog modsiger den aldrig disse topoi. Historismen og faktografien er næsten fraværende i cyklen og erstattet af mytologismen: sagaskrivningen bliver ligestillet med en kosmogonisk handling, og et lands bosættelse med en skabelsesproces.

Nøgleord: moderne islandsk digtning, Islændingesagaer, oldislandsk litteratur, reception, Sigurður Pálsson.

Den norrøne litteratur- og kulturarv har ofte været en inspirationskilde for kunstnere i forskellige lande og perioder, og dens reception i litteratur er blevet emne for mange forskere. (Se f. eks. [Clunies Ross and Lönnroth, 1999; Wawn, 2005; Det norrøne og det nationale, 2008]). I kortlægningen af den norrøne/oldislandske litteratur- og kulturarvs “fremtidsliv” har Island en meget speciel stilling. Det er både midtpunktet (eftersom det netop er på Island, de mest markante norrøne tekster er blevet bevaret eller skabt¹) og periferien (eftersom receptionen af den norrøne arv har udviklet sig dér ad helt andre veje end i de fleste andre lande). Denne særstilling skyldes det, hvordan forfattere nærmer sig til de norrøne originaltekster.

Hos forfattere udenfor Island foregår receptionen af den oldislandske litteratur som regel gennem nogle sekundære kilder: oversættelser af forskellige grader nøjagtighed, genfortællinger, andre tekster, inspireret af emnet osv. (Om receptionen af den norrøne kulturarv i Rusland se: [Sharypkin, 1980]). Normalt er det Eddadigte, nogle berømte islændingesagaer og drotkvad, der er objekter for receptionen. De ikke-islandske forfatters hovedstrategi er at skabe sin egen tekst efter de norrøne “opskrifter” (f. eks. en roman med et plot der ligner sagaernes handlingsforløb, eller et digt, hvor der gengives nogle af drotkvædes formelle særegenheder). Men eftersom det er i sekundære kilder, inspirationen bliver søgt, er det måske mere korrekt ikke at tale om den umiddelbare reception af den norrøne litteratur, men om de andres receptions opfattelse.

På Island er originalteksterne mere tilgængelige både for forfattere og læsere: selv om det islandske sprog har forandret sig med tiden, dog ikke i så høj grad, at teksterne, nedskrevet i det 13. årh., er blevet helt uforståelige for moderne sprogbrugere. (De yngste generationer har dog brug for kommentarer).

På trods af alt det, kan islændingenes reception heller ikke kaldes for umiddelbar: de ser nemlig på deres litterære arv gennem de forrige receptionernes “briller”. De oldislandske litteraturtekster og personer fra dem er blevet en vigtig del af den islandske nationale diskurs, i hvert fald, i det 20. årh. [Jón Karl Helgason, 1998]. Det vil sige, at enhver berøring med oldislandske tekster bliver for moderne islandske

¹ Derfor bliver begrebene “norrøn” og “oldislandsk” brugt som synonymmer i denne artikel, især når det drejer sig om islændingesagaer.

forfattere også berøring med deres høje status i kulturen. Normalt går de moderne islandske forfattere også ud fra, at deres læsere er fortrolige med de vedkommende oldislandske tekster til en vis grad, omend kun med de mest berømte citater og personer.

I Rusland er der en rigelig tradition både for sagaoversættelse og sagaforskning. (Her må man især nævne de grundlæggende værker af M. I. Steblin-Kamensky). Dog er receptionen af sagaerne i de senere tidsperioder ikke et hyppigt undersøgelsesemne hos de russiske forskere.

Receptionen af den oldislandske litteratur på Island i 1980–2010-erne er foreløbigt denne receptions mindst udforskede område, også på selve Island. Tekster fra den vedkommende periode, som er inspireret af den oldislandske litteratur, kan ikke kaldes for talrige. Dog drejer det sig om værker af forskellige genrer: historiske romaner, digte, børnebøger, den grafiske litteratur, rocktekster og forskellige eksperimentale bøger; ofte er der tale om værker af høj litterær kvalitet. Det er især to arter af oldislandske tekster, de moderne islandske forfattere helst henvender sig til: Eddas gudekvad, med plottet i midtpunktet [se: Markelova, 2019a] og islændingesagaer, med sagateksten selv i midtpunktet, med alle dens bevingede citater og genkendelige episoder [se: Markelova, 2019b; Markelova, 2019c].

I den islandske digtning i afslutningen af den 20. årh. er henvendelsen til den oldislandske litteratur, efter alt at dømme, kun sporadisk. Dog kan der være tale om bemærkelsesværdige digte.

Her vil jeg koncentrere mig om en digtcyklus "Ljóð námu menn" efter Sigurður Pálsson, som består af fire digte og blev først udgivet året 1988. Sigurður Pálsson (1948–2017) er en af de store og markante moderne islandske digtere, så hans forståelse af emnet må nok være repræsentativ.

Titlen "Ljóð námu menn" kan fortolkes på flere måder. Bliver det læst som ét ord, kan det muligvis tolkes som minearbejdere der graver efter digte²; og så ligner det også i en vis grad ordet "landnamsmænd", (dvs. dem, der deltog i Islands bosættelse, som er en af grundkoncepterne i landets historie). Bliver det læst som tre adskillige ord, får man sætningen "Digte tog folk" — eller måske også "Digte lærte folk". Som man får at se senere, er nogle af disse fortolkninger forbundet med digtenes indhold.

² Jeg takker Þórhildur Oddsdóttir (Islands Universitet) for denne tolkning.

Eftersom Sigurður Pálsson kun skrev på frie vers, er her ikke tale om nogen kontinuitet med den oldislandske digtning i formel henseende. Så er der cyklens indholdsmæssige aspekter, vi skal sætte i fokus.

Allerede ved første blik på cyklen “Ljóð námu menn” kan man tydeligt se, at de fleste digte drejer sig om forfattere af nogle markante oldislandske værker (nemlig nogle berømte islændingesagaer).

Hvad der angår begrebet af sagaforfatterskab som sådan, er det blevet analysret af M. I. Steblin-Kamensky i bogen “Sagaens verden”. Der peger han på, at i det oldislandske sprog mangler der gloser, der svarer til begrebet “autor, forfatter” i det moderne forstand, og verber med betydning “at forfatte”, som gælder prosaværker. I denne forbindelse er det tale om en særlig type forfatterskab, den såkaldte “ubevidste forfatterskab”, eftersom dem, der skrev sagaerne ned, ikke havde opfattet sig som deres skabere, omend de selv havde opdigtet et eller andet i teksterne. Af forfatterskabets ubevidsthed følger sagaforfatternes (principielle) anonymitet [Steblyn-Kamensky, 2003, s. 153–154].

Imidlertid er det netop forfatterbegrebet, der er afgørende for de moderne islænderes opfattelse af litteratur, og derfor kan spørgsmålet om sagaforfatternes personlighed være vigtig for dem. Her må man henvise til den islandske litteraturforsker Jón Karl Helgasons overvejelse, at siden den anden halvdel af den 20. årh. er det Forfatterens skikkelse, der står i midtpunktet i den islandske reception, som var trådt i stedet for Heltens skikkelse, der havde været receptionens midtpunkt før. [Jón Karl Helgason, 1998, bls. 11–13, 211 ff.].

Det første digt i cyklen hedder “Forfatteren af Njals saga” (Höfundur Njálu). Titlen udtrykker et af de vigtigste koncepter i det moderne islandske litteraturhistoriske felt: den ukendte geniale forfatter, den store litteraturhistoriske gåde. I digtet er tiden før det store oldislandske mesterværks skabelse beskrevet, den absolutte urtid, der bliver betegnet med udtrykket “*i árdaga*” (i årle dage), som kan henvise til mytologiske tekster. “Forfatteren af Njals saga” fremtræder i digtet alene (der nævnes ikke nogen andre mennesker) og har nogle præg af en kulturhelt: den giver fjeldet et navn. Det er værd at mærke, at uden for ham er der ikke nogen forfattere eller digtere, der bliver omtalt i digtet, men der bliver nævnt Gunnlaugur Scheving, den berømte islandske kunstner fra det 20. årh., der for det meste malede fiskeriscener eller livet på landet:

*Kýrnar jórtruðu og biðu
þolinmóðar eftir Scheving
Kálfarnir léku sér*

[Sigurður Pálsson, 2008, bls. 99]

*Køerne tyggede drøv
og ventede tålmodigt på Scheving
Kalvene legede omkring³*

På den måde bliver Forfatteren af Njals saga ikke kun repræsentant for den islandske litteratur, men for den islandske kultur i alle dens former. Kalvene og køerne i digtet er ikke kun en del af det idylliske landskab, men viser sig også at have med kultur at gøre: som Jón Karl Helgason peger på, er det kalvene, af hvis skind pergamentet skal fremstilles, for nedskrivningen af den geniale saga [Jón Karl Helgason, 1988, bls. 218] — så det kan siges, at de repræsenterer den oldislandske litteraturs ulegemliggjorte tilstand. Skildringen af verden før de markante værkes nedskrivning har i digtet præg af en kosmogonisk myte: en tilstand, der var, da der ingenting fandtes.

Det andet digt i cyklen er “Forfatteren af Vatnsdøla saga” (Höfundur Vatnsdælu). I dette digt har universet også mytologiske præg, dog på en anden måde end i det forrige digt. Her er det ikke sagaforfatteren selv, der bliver mytologiseret, men der er tale om skikkelser, der kan have mytologiske konnotationer: himmellegemer, heste og religionssymboler, både de hedenske og de kristne. I hele digtet er det kun én henvisning til den vedkommende sagas tekst: nemlig Ingimundur (sagaens hovedperson, den første landnamsmand i dalen Vatnsdal), ellers bliver sagaens indhold ikke gengivet i digtet.

*höfundur vatndælu
sofnaður fram á borð sitt
útskorið heillatáknnum
undir krossinum*

*sólin er að koma upp
í draumi hans
og tveir hestar*

*Forfatteren af Vatnsdøla saga
faldet i søvn ved bordet
udskåret med hellige tegn
under korset*

*solen står op
i hans drøm
og to heste*

³ Alle eksemplerne er oversat af artikelforfatteren. Der findes oversættelser af Sigurður Pálssons digte til dansk (se: <https://www.forlagetvandkunsten.dk/112656/>), dog ikke af denne cyklus. Oversættelsen af cyklen til russisk er tilgængelig på siden: http://norroen.info/src/poe/sigurdur_palsson/hofundur_njalu.html, http://norroen.info/src/poe/sigurdur_palsson/hofundur_vatnsdaelu.html, http://norroen.info/src/poe/sigurdur_palsson/hofundur_laxdaelu.html, http://norroen.info/src/poe/sigurdur_palsson/landnamsljod.html. (accessed 29.10.2019).

koma í ljós við sjónarrönd
.....
af baki hestsins eina
stígur ingmundur
í flæðandi birtu morgunsólar

höfundur vatnsdælu hrekkur upp

sér tunglið flæða inn á borð sitt

[Sigurður Pálsson, 2008, bls. 100–101]

kommer til syne ved horisonten
.....

af den ene hest
står Ingimundur
i det flydende morgensolskin

Forfatteren af Vatnsdøla

saga vågner med et sæt

og ser måneskinnet flyde ind på sit
bord.

Forfatterens rolle her er passiv, da han bare er visionær, der drømmer noget (selvom han sidder ved sit bord, er skriveprocessen ikke med i digtet!). Men selve sagaen går gennem hele hans omverdenen i form af en række skikkelser, der gør krav på at være oprindelige og universelle.

Det tredje digt er “Forfatteren af Laxdøla saga” (Höfundur Laxdælu). Til forskel fra de to forrige tekster, er det selve skabelsesprocessen, der er i centrum her. Litteratur og natur smelter sammen: skaberkrisen bliver jævnført med den hårde vinter:

Harðindi og fannfergi
þriðja veturinn í röð
og það sem þyngra er:
ennþá ennþá ennþá
engin skýr svör engar skýrar línur

í sögu Laxdælai

[Sigurður Pálsson, 2008, bls. 102].

Kulde og sne

den tredje vinter i træk

og det, der er endnu værre:

ikke, ikke, ikke endnu

nogle tydelige svar, nogle klare
linjer

i laksdølenes historie

Når skaberkrisen forvandles til inspirationen, kan det sammenlignes med årstidsskifte: efter den hårde vinter kommer der Summardagurinn fyrsti — Den første sommerdag, der, ifølge den traditionelle islandske kalender, finder sted i slutningen af april. Og så kan man ”læse” den vordende sagas plot ud af landskabet:

Undir kvöld starir höfundur Laxdælu

á vesturloftið blóðstokkið

ástúð sólar

Les línur skýrar svörin skýr

Mod aftenen glør forfatteren af
Laxdøla saga

på himlens vestkant

hvor solens ømhed bløder

Læser de klare linjer de tydelige
svær

i vesturloftinu:

„Þeim var ek verst...”

[Sigurður Pálsson, 2008, bls. 102].

i solnedgangen:

“Ham var jeg værst...”

Sagaforfatterens indre tilstand, beskrevet i digtet, ligner ikke så meget en middelaldersskribent, der nedskriver/nedfælder de traditionelle mundtlige fortællinger, men snarere en moderne romanforfatter, der selvstændigt skaber sit værk. (Det må godt være, at sådan en fortolkning i grunden ikke er så anakronistisk, som det ser ud til, da procentdelen af forfatterens opdigt i forhold til den historiske sandhed i sagaer længe har været et diskussionsemne [se: Steblin-Kamensky, 2003, s. 136–151]). Det er faktisk en universel og tidløs skikkelse af en Digter, Sigurður Pálsson skaber her. Det er sammensmeltningen af hans skaberproces med de store naturfænomener (som årstids- og døgnskifte). Skønt digterskikkelsen er universel og almindeliggjort, er det dog ikke muligt at sætte hvilken som helst anden digter fra en hvilken som helst anden tidsalder i hans sted. Det er netop forbindelsen med en af de mest markante sagaer, der giver ham sådan en storslåethed.

Hvad der angår de adskillige islændingesagaers sted i den moderne islandske kultur, så bliver Njals saga først og fremmest opfattet som en tekst af en høj status, som alle bør kende. Men læsernes forhold til Laxdøla saga er evt. mere følelsesladet, ikke mindst fordi det drejer sig om kærlighed og kvindens skæbne. Sætningsfragment på oldislandsk, der bliver citeret i digtets slutning, er optakten til det mest berømte bevingede citat fra Laxdøla saga: “Þeim var ek verst er ek unni mest” — “Ham var jeg værst, som jeg elskede mest”. Sætningen tilhører Guðrún Ósvífrsdóttir, som i den giver en sammenfatning af sit liv. Både Guðrún og hendes omgivelses skæbne i sagaen er tragisk, så det må være forudsigeligt, at Forfatteren læser dem ud af den blodfarvede solnedgang, det uharmoniske naturbillede korresponderer endda med sagaens tragiske begivenheder. Det er omverdenen, der indgyder Forfatteren denne sætning — så det kan være fortolket sådan, at det er naturen eller landet selv, der skaber sagaen.

Det fjerde digt, “Landnamsdigtet” (Landnámsljóð) er det sidste og det længste i cyklen. Det er det eneste digt, der ikke er baseret på nogen af sagaerne. Islands landnam er utvetydigt nøglebegivenheden i landets historie og forudsætning for hele dets kultur. I digtet findes

der ikke nogen henvisninger til de historiske begivenheder i det 9. årh. indtil Ingólfur Arnarsons berømte sejlads, som blev beskrevet i “Landnamsbogen” og andre historiske og litterære kilder. Tværtimod er digtet en temmelig lang redegørelse for subjektive emotioner i en førstepersonsfortælling.

Ligesom i cyklens forrige digte, bliver der gjort krav for mytologisering. Landets opdagelse bliver ligestillet med dets skabelse:

*Héðan í frá er þetta nýja land
minn fasti staður
í óendanleikanum
Úr óskapnaðardjúpinu rís
hinn lifandi skapandi klettur*
[Sigurður Pálsson, 2008, bls. 104].

*Fra nu af bliver dette nye land
mit faste punkt
i uendeligheden
Fra urdybet stiger
den levende skabende klippe*

Her er de mytologiske henvisninger så universelle, at man både kan føre dem tilbage til den eddiske kosmogoni og til den bibelske skabelsesmyte, jfr.:

*Hingað var sex daga sigling
Sjöunda daginn námum við land
Fórum eldi um landið nýja*
[Sigurður Pálsson, 2008, bls. 105].

*Der har været en seks dags sejlads
herhen
På den syvende dag bosatte vi landet
Vi bar ilden omkring i det nye land*

Bosættelsestemaet er her tæt forbundet med et kærlighedstema: i digtet bliver der gennemgående omtalt en kvindeperson, som flytter til det nye land sammen med den digteriske “jeg”. Hun kan dog være en muse, for det er en harpe, der er hendes hovedattribut.

Det nye land viser sig ikke så meget at være et konkret geografisk begreb, men får også en mytologisk dimension, hvor tiden er cyklisk:

*Veturinn og nóttin koma og höggva
okkur í eldinn
En upp rísum við hvern morgun
í nýju landi okkar
Upp rísúsum við hvert vor
Árvakin hvern morgun hvert vor*

En ég er horfinn löngu horfinn

*Vinteren og natten kommer og
hugger
os i brænde
Men hver morgen genopstår vi
i vores nye land
Hvert forår genopstår vi
årle hver morgen hvert forår*

*Men jeg er forsvundet for længe
siden*

*Lagður til hvílu í landinu síunga
En áfram leikur þú á gróttuna*

situr við haug minn við gröf mína
[Sigurður Pálsson, 2008, bls. 106].

*Lagt til hvile i det evigt ungeland
Men du bliver ved at spille på din
stenharpe*

siddet ved min gravhøj ved min grav

Selvom digtcyklen “Ljóð námu menn” drejer sig om nogle grundfænomener i Islands historie og litteratur, kan digteren godt undvære henvisninger til historiske personer og begivenheder og nøjes med et minimum antal henvisninger til sagaernes indhold. Han får lov til at undvære konkrete historiske detaljer, netop fordi det er grundfænomener, han digter om, nemlig begivenheder og tekster af en høj status, der udgør vigtige topoi i den islandske nationale kultur. Det er almindeligt, at nogle markante litteraturværker indskrænker sig i læsernes bevidsthed til faste tankebilleder. Den islandske litteraturforsker Jón Karl Helgason skriver i denne forbindelse:

“Det lyder nok paradoksalt — men for at et eller andet litteraturværk kan regnes for at være ‘klassisk’, skal det altid befinde sig i en konstant genskabelsesproces og hele tiden tilpasse sig de nye tider, læsere og media. Der er kun få sådan nogle værker, vi kender i deres oprindelige skikkelse, oftest kommer de til os, genskrevet talrige gange. Der er mange af dem, vi først og fremmest kender i form af enkle og genkendelige tegn: ‘Iliaden’ — en træhest, ‘Don Quixote’ — en gammel mand, der slås mod vindmøller, ‘Hamlet’ — en ung mand, der holder på et kranium og siger ‘At være eller ikke være...’ [Jón Karl Helgason, 2001, bls. 10].

Den slags sagaer bliver utvetydigt ofte til “enkle og genkendelige tegn”, både i de almene islandske læseres bevidsthed, og i de moderne islandske forfatteres værker. Sigurður Pálsson skaber i sine digte et originalt og subjektivt verdensbillede, der dog ikke modsiger de omtalte faste tankebilleder. Eftersom den islandske reception af den norrøne litteratur er meget tekstcentreret, er det skabelsen af markante tekster, der spiller hovedrollen i cyklen. Sagaskrivningen bliver ligestillet med en kosmogonisk handling, og et lands bosættelse med en skabelsesproces.

REFERENCES

Clunies Ross M., Lönnroth L. The Norse Muse: Report from an International Research Project. *Álvissmál. Forschungen zur mittelalterlichen Kultur Skandinaviens*, 9. Berlin: Freie Universität, 1999. P. 3–28.

- Lassen A. (ed.). *Det norrøne og det nationale. Studier i brugen af Islands gamle litteratur i nationale sammenhænge i Norge, Sverige, Island, Storbritannien, Tyskland og Danmark*. Reykjavík: Stofnun Vigdísar Finnbogadóttur, 2008. 286 s. (In Icelandic)
- Jón Karl Helgason. *Hetjan og höfundurinn. Brot úr íslenskri menningarsögu*. Reykjavík: Heimskringla. Háskólaforlag Máls og menningu, 1998. 269 bls. (In Icelandic)
- Jón Karl Helgason. *Höfundar Njálu. Þræðir úr vestrænni bókmenntasögu*. Reykjavík: Heimskringla. Háskólaforlag Máls og menningu, 2001. 200 bls. (In Icelandic)
- Markelova O. A. “The Valhalla Saga” by Snorri Kristjánsson. The Reception of Old Norse Culture in Contemporary Icelandic Prose in English. *Vestnik SPbGU. Iazyk i literatura*. T. 16. Vyp. 3, 2019. P. 354–366. (In Russian)
- Markelova O. A. The Reception of the Sagas of Icelanders in Contemporary Icelandic Historical Fiction. *Uchenye zapiski Petrozavodskogo Gosudarstvennogo Universiteta*. No. 3 (180), 2019. P. 28–34. (In Russian)
- Markelova O. A. The Reception of the “Sagas of Icelanders” in Contemporary Icelandic Detective Novel. *Izvestia JuFU. Filologicheskie Nauki*. No. 1. Rostov-na-Donu, 2019. P. 156–166. (In Russian)
- Sigurður Pálsson. *Ljóð námu menn*. In: Sigurður Pálsson. *Ljóð námu safn*. Reykjavík: JPV útgáfa, 2008. Bls. 99–106. (In Icelandic)
- Steblin-Kamensky M. I. The World of Saga. In: *Trudy po filologii*. St. Petersburg: Philological faculty, SpbGU Publ., 2003. P. 125–222. (In Russian)
- Sharypkin D. M. *Scandinavian Literature in Russia*. Leningrad: Nauka Publ., 1980. 322 p. (In Russian)
- Wawn A. The Post-Medieval Reception of Old Norse and Old Icelandic Literature. *A Companion to Old Icelandic Literature and Culture*. Ed. by Rory McTurk. Oxford: Blackwell Publishing, 2005. P. 320–337.

Olga Markelova

THE RECEPTION OF THE OLD ICELANDIC LITERATURE IN THE ICELANDIC POETRY OF THE END OF THE 20th CENTURY: POEMS BY SIGURÐUR PÁLSSON

For citation: Markelova O. The reception of the old Icelandic literature in the Icelandic poetry of the end of the 20th century: Poems by Sigurður Pálsson. *Scandinavian Philology*, 2020, vol. 18, issue 1, pp. 131–141.

<https://doi.org/10.21638/11701/spbu21.2020.109> (In Norwegian)

The article deals with a certain case of perception of Old Icelandic culture in Icelandic poetry at the end of the 20th century, specifically the cycle of poems “Ljóð námu menn” (1988) by Sigurður Pálsson. The reception of Old Icelandic culture and literature in the 20th–21st century in Iceland is mainly text-centered and the figure of the Writer plays an important role in it. As a result, the subject of the majority of poems is the

creation of certain “sagas of Icelanders”, well-known to Icelandic readers. In Sigurður Pálsson’s interpretation, the authors of these sagas resemble modern feature writers as well as cultural heroes of myths. The sagas’ authors, or the creation process, are mythologized in different ways in the poems and acquire universal, timeless traits; at the same time, references to the contents of the certain sagas are minimized. In the final poem of the cycle, the settlement of Iceland is mythologized — and it also turns out to be unseparated from the literary creation. In the Icelandic culture of the 20th–21st centuries, subjects, concerned with Old Icelandic literature, are important national topoi. Poets, that chose them as subjects for their works, have to consider their high status in the national culture. Representation of key moments in the Old Icelandic culture and literature in Sigurður Pálsson’s poems is very subjective, but it does not contradict these topoi. In the cycle of poems examined here, historicism and factography are nearly absent and they are replaced by mythologism: writing a saga is equal to a cosmogonical act, and taking up a new land is comparable to the composing of a song.

Keywords: modern Icelandic poetry, Old Norse literature, the sagas of Icelanders, reception, Sigurður Pálsson.

Маркелова Ольга Александровна

кандидат филологических наук,
Россия, 107241, Москва, ул. Байкальская, 15
E-mail: dimationen@yahoo.dk

Olga Markelova

PhD in Philology,
15, Baikal’skaya ul., Moscow, 107241, Russia
E-mail: dimationen@yahoo.dk

Received: December 15, 2019

Accepted: April 27, 2020